

**FIBS: After Paris Ilmastoseminaari
15.12. 2015 Eurooppa sali**

Pariisin neuvottelujen vaikutus liike- elämään

**Markku Ollikainen
Ympäristöekonomian professori, Helsingin yliopisto
Suomen ilmastopaneelin puheenjohtaja**

Yleishavaintoja sopimustekstistä

- **Liike-elämään ei juuri mainintoja sopimuksessa**
 - Yksityinen sektori mainitaan sopimuksessa vain kerran (Artikla 6 4b)
 - Oli pettymys: ilman markkinoita hiilineutraalia yhteiskuntaa ei synny
- Liike-elämä epäsuorasti: **hintaa hiilelle**
 - Artikla 6, 1-3: mahdollisuus maiden väliseen vapaaehtoiseen päästökauppaan (vrt. Kioto)
 - Artikla 6, 4-7: kestävän kehityksen mekanismi (vrt. CDM)
 - Artikla 6, 8-9: non-market lähestymistavat
- Liike-elämä epäsuorasti: **suoria liiketoimimahdollisuuksia**
 - Artikla 9: ilmastorahasto
 - Artikla 10: teknologian siirto

Sopimuksen yleinen merkitys

- **Varmuus hiilivapaan talouden luomisesta:** sille on globaali poliittinen tahto
 - Kehitys kulkee kohti kivihiilen aikakauden loppua globaalissa taloudessa
 - Uusiutuvan energian ja öljyä korvaavien ratkaisujen kysyntä kasvaa
 - Uusiutuvat voittavat ja fossiilinen häviää: energiasektorin rakennemuutos
- **Kutsu siirtää investointeja ja rahoitusvirtoja** pois fossiilisista energialähteistä (hiiliriski) uusiutuvaan energiaan
 - Suunnitelmissa siirtää suuria summia uusiutuviin, esimerkkejä:
 - Goldman Sachs 150 mrd USD; Bank of America 125 mrd USD, CITI 100 mrd USD
 - Joel Makower (GreenBiz): 3000 mrd USD; 800 suurinta yritystä
- **Kilpailukykyongelma lievenee ja hiilivuotoriski** vähenee Euroopassa
 - Keskeisten kilpailijamaiden tehostaessa ilmastotoimia kustannukset kasvavat sielläkin, jolloin kustannuskilpailukyky tasoittuu

Sopimuksen välitön vaikutus

- **Ei aiheuta uusia talousrasitteita vuoteen 2030**
 - EU on jo päättänyt yksipuolisesti 2030 tavoitteista ja ne siirtyivät sopimukseen EU:n INDC:nä (tarjouksena)
 - Alkuvuonna nähdään, onko halua kiristää tavoitteita, Pariisissa sitä ei ollut
- **Suomen hallitus:** EU:n asettamat tavoitteet 2020 saavutetaan etuajassa
 - Ei-pk-sektori: 16% vähennys - saavutetaan
 - Uusiutuva energia: 38% osuus - saavutetaan
- **Hallitusohjelma 2020**
 - Irti kivihiilestä ja öljyn kulutuksen puolittaminen
 - Uusiutuvan energian osuuden kasvattaminen; biotalous
 - Kehittyneet liikennepolttonesteet
- **Tavoitteet 2030:** työstäminen alkaa {taakanjako, kunnianhimo}
 - Haluammeko vaikuttaa päästävähennysten jakoon päästökauppa ei-päästökauppa

Sopimuksen tuomat mahdollisuudet

- **Cleantech –sektorin viennille uusia mahdollisuuksia**
 - Energiatehokkuusratkaisujen kysyntä kasvaa
 - Uusiutuvan energian kysyntä kasvaa
 - Samalla muidenkin puhtaiden ratkaisujen (vesi, jätehuolto) kasvaa
- **Uutta pontta tutkimus- ja kehitystyöhön**
 - Sähkön varastointi
 - Power to gas –ratkaisut {vety, fossilinen öljy}
 - Energiajärjestelmien ICT-pohjaiset käyttäjälähtöiset ratkaisut
 - Älykkäät sähköverkot
- **Prosessiteollisuuden kilpailukyky voimistuu**
 - Tuotannon puhtaus, resurssi- ja energiatehokkuus suurempi kilpailuvaltti

Sopimuksen toteuttamisen antamia mahdollisuuksia

Toiminta ilmastorahoituksen kautta

- Yksityisen rahoituksen ja julkisen rahoituksen suhde
- Kotimaiset ratkaisut osana kehitysmaille menevää rahoitusta

Teknologiasiirrot ja kapasiteetin luominen

- Kehittyneen teknologian vieminen ja käyttöönoton avustaminen kehitysmaihiin
- Osaamispohjan ja infrastruktuurin luominen kehitysmaihiin
- Koulutusvienti

Non-market ratkaisut

- EU ei ollut näistä innostunut, mutta
- toinen kanava teknologiasiirtoihin

Kuinka tarttua mahdollisuuksiin?

- Kilpailu kehitysmaiden markkinoilla tulee olemaan kova
 - Ilmastopaneelin tutkimus: Suomen suhteellinen etu: energian säästö, bioenergia, ICT-ratkaisut
 - Cleantech yritykset: suuret yritykset keskeisimmät toimijat
- **Suuret cleantech yritykset**
 - Globaaleja toimijoita – löytänevät tiensä
- **Innovatiiviset ICT ja teknologiayritykset**
 - Teknologian siirto ja kapasiteetin luominen
- **Pk-yritykset**
 - Kaiken tasoinen apu kielitaidosta alkaen
- **Toimia ainakin**
 - Kotimaisen ilmastorahoituksen ja teknologiaratkaisujen linkittäminen
 - Vientitakuut ei-markkinapohjaiseen mekanismiin
 - Kaupallisten lähetystöjen lisätoimet
 - Erikoistuneet vientiponnistelut